

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОРИСТУВАННЯ ЗАХИСНИМИ
ШОЛОМАМИ ВОДІЯМИ ТА ПАСАЖИРАМИ
МОТОТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ:**

ВЕРЕСЕНЬ 2025 РОКУ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

Жовтень 2025

Всеукраїнське опитування «Деякі аспекти користування захисними шоломами водіями та пасажирками мототранспорту в Україні» проводилося у вересні-жовтні 2025 року. В рамках дослідження вивчалися думки і погляди дорослих жителів України (віком 18 років і старших) щодо низки питань, пов'язаних з використанням захисних шоломів під час користування мототранспортом. Основні етапи дослідження включали розробку і програмування анкети (використовувалося програмне забезпечення OSA for CATI), генерування мобільних телефонних номерів, проведення інтерв'ю з респондентами, контроль якості виконаної роботи, підготовку остаточного масиву даних, зважування масиву даних, підготовку таблиць розподілів та аналітичного звіту.

Опитування здійснювалося методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера (computer-assisted telephone interviews, CATI). За даними опитування КМІС, проведеного методом особистих (face-to-face) інтерв'ю за випадковою вибіркою у липні 2021 року 96% дорослих жителів України мали особисті мобільні телефони. Для проведення опитування на початковому етапі повністю випадковим чином генерувалися мобільні телефонні номери для всіх основних мобільних операторів України. Частка згенерованих номерів, які припадали на кожного мобільного оператора, була приблизно пропорційною до частки загалом мобільних номерів, які припадають на кожного мобільного оператора (за даними опитувань КМІС). Для усунення із згенерованої бази недійсних номерів, на згенеровані номери надсилялося «невидиме» смс-повідомлення. Далі інтерв'юєри дзвонили на згенеровані номери і пропонували респондентам, які відповіли на дзвінок, узяти участь в опитуванні. Опитування проводилося лише з респондентами віком 18 років і старшими і лише з тими, хто проживає на території, яка контролювалася Україною на 23 лютого 2022 року (тобто з вибірки виключені жителі АР Крим, м. Севастополь, окремих районів Донецької і Луганської областей, які не контролювалися до 24 лютого 2022 року, але включені жителі територій, окупованих росією після 24 лютого 2022 року, якщо на цій території функціонує мобільний зв'язок українських операторів). Жителі України, які виїхали закордон після 24 лютого 2022 року також не опитувалися. Інтерв'ю проводилося українською або російською мовою за вибором респондента.

Після проведення запланованої кількості результативних (повних) інтерв'ю отриманий у вибірці розподіл респондентів за макрорегіоном проживання (Захід, Центр, Південь, Схід – див. деталізацію нижче), типом населеного пункту (міський чи сільський), статтю, віком порівнювався з офіційними джерелами статистики. Респондент під час інтерв'ю повідомляв своє місце проживання до 24 лютого 2022 року, а також нинішнє (на момент інтерв'ю) місце проживання. Для подальших процедур ми використовували місце проживання до 24 лютого 2022 року. Розподіл всього дорослого населення за макрорегіонами і типом населеного пункту визначався на основі даних Центральної виборчої комісії за результатами парламентських виборів 2019 року (за кількістю зареєстрованих виборців). Статевікова структура визначалася за даними Державної служби статистики на 1 січня 2021 року. Для приведення структури вибірки у відповідність до структури населення України в цілому були побудовані спеціальні статистичні ваги. Крім цього, ці ваги враховують різну ймовірність потрапляння респондента до вибірки (залежно від кількості мобільних номерів, які він або вона має).

Склад макрорегіонів такий¹: *Західний* макрорегіон – Волинська, Рівненська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Закарпатська, Хмельницька, Чернівецька області; *Центральний* макрорегіон – Вінницька, Житомирська, Сумська, Чернігівська, Полтавська, Кіровоградська, Черкаська, Київська області, м. Київ, *Південний* макрорегіон – Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська, Одеська області, *Східний* макрорегіон – Донецька, Луганська і Харківська області.

Польовий етап дослідження тривав з 19 вересня до 5 жовтня 2025 року. Загалом в рамках дослідження було проведено 2015 інтерв'ю.

Формально для звичайних обставин статистична похибка вибірки (з імовірністю 0.95 і з дизайн-ефектом 1.3) не перевищує:

- 2,9% для показників, близьких до 50%,
- 2,5% для показників, близьких до 25 або 75%,
- 1,7% для показників, близьких до 10 або 90%,
- 1,3% для показників, близьких до 5 або 95%,
- 0,6% для показників, близьких до 1 або 99%.

При інтерпретації результатів серед окремих категорій (окремі регіони, користувачі мототранспорту тощо) потрібно враховувати, що оскільки на цю категорію припадає менше респондентів, ніж вибірка загалом, відповідно, похибка для цієї категорії є вищою. Також потрібно враховувати «перетин» між собою деяких соціально-демографічних категорій. Наприклад, серед більш бідних респондентів більше представлені старші за віком і менш освічені респонденти. Для цього у звіті підготовлений окремий Додаток А, де для кожної категорії, у розрізі яких дані подаються у звіті, наведена кількість респондентів, похибка, а також соціально-демографічний профіль цієї категорії.

¹ Для цілей зважування даних використовувалося місце проживання респондента (макрорегіон та тип поселення) до 24 лютого 2022 року. Для цілей аналізу результатів використовувалося місце проживання респондента (макрорегіон та тип поселення) на момент проведення інтерв'ю.

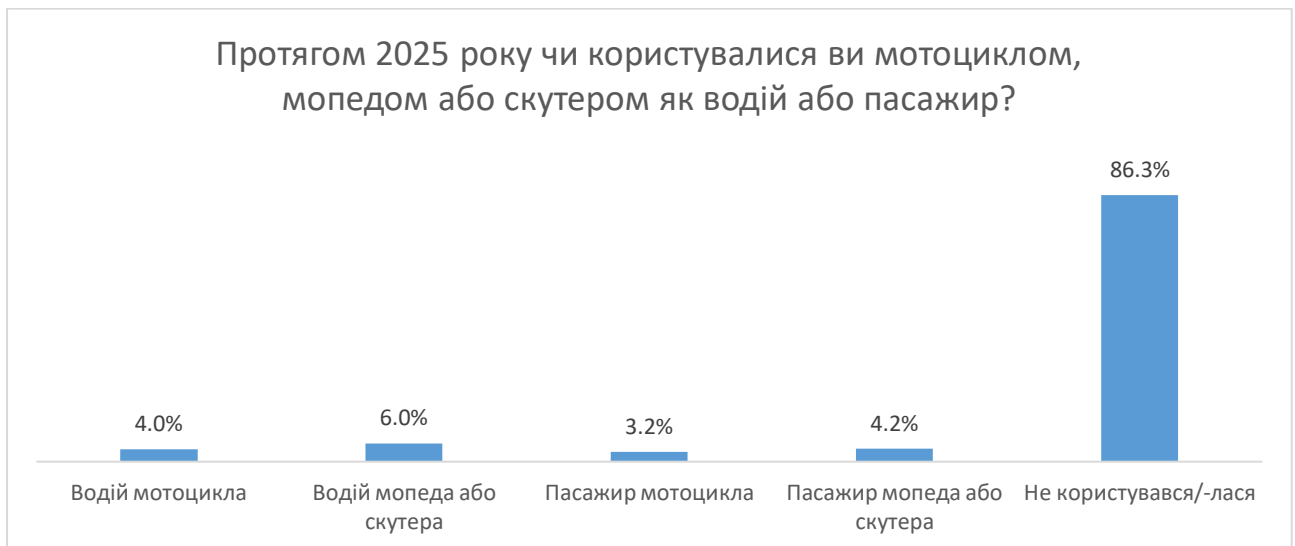

- Впродовж 2025 року 13,2% дорослих жителів України користувалися мототранспортом: 6,0% керували мопедом або скутером, 4,2% були пасажирами мопеда або скутера, 4,0% керували мотоциклом, 3,2% були пасажирами мотоцикла (респондент міг обрати декілька варіантів відповіді). Дві третини усіх користувачів (8,7% від усіх дорослих) мали досвід керування мототранспортом у поточному році, а третина (4,5% дорослих) користувалися лише як пасажир.
- Узагальнений портрет користувача мототранспорту в Україні такий: чоловік віком до 50 років, що живе в сільській місцевості, не має вищої освіти, працює і має досить високий рівень добробуту.
- Більше половини (53,9%) користувачів запевняють, що користуються захисним шоломом у кожній поїздки, а ще 11,4% користуються ним майже щоразу. Навпаки, 6,1% ніколи не використовують шолом, а 12,6% взагалі його не мають.
- Одна п'ята (19,6%) користувачів шоломів не мають на них жодної сертифікації безпеки, ще 40,8% не знають, чи має їхній шолом таку сертифікацію, а 12,5% переконують в її наявності, однак не змогли її ідентифікувати. Таким чином, 27,1% користувачів шоломів змогли назвати стандарт сертифікату безпеки свого шолому, і половина з них мають сертифікати європейського стандарту безпеки (ECE 22.05 або ECE 22.06).
- Основними чинниками, які могли б спонукати користувачів до використання саме сертифікованих шоломів, є більш доступна ціна сертифікованих шоломів (обрали 54,3% опитаних) та вимога закону та загроза штрафів (32,6%). Не готові використовувати сертифіковані шоломи за жодних умов 8,1% респондентів. Запитання ставилося тим користувачам, які мають шолом без сертифікації, не мають шолома взагалі або ніколи ним не користуються.
- Абсолютна більшість (86,1%) опитаних підтримують ідею запровадження обов'язкового використання сертифікованих мотошоломів водіями та пасажирами мототранспорту в Україні: 64,8% цілковито підтримують, ще 21,3% скоріше підтримують. Натомість 9,1% респондентів скоріше або зовсім не підтримали цю думку.
- Проти підтримки ідеї запровадження обов'язкового використання сертифікованих мотошоломів водіями та пасажирами мототранспорту в Україні частіше висловлювалися чоловіки, сільські мешканці, жителі західних областей України, громадяни без вищої освіти, непрацюючі, однак з вищим рівнем добробуту, а також теперішні користувачі мототранспорту загалом.

КОРИСТУВАННЯ МОТОТРАНСПОРТОМ

За даними опитування, 13,2% дорослих користувалися мототранспортом впродовж 2025 року: 6,0% керували мопедом або скутером, 4,2% були пасажирами мопеда або скутера, 4,0% керували мотоциклом, 3,2% були пасажирами мотоцикла (Діаграма 1). Дві третини користувачів (8,7% від усіх дорослих) мали досвід керування мототранспортом у поточному році, а третина (4,5% дорослих) користувалися лише як пасажир.

Діаграма 1

База: усі респонденти (n=2015). Респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей.

Користувачів мототранспорту більше серед:

- чоловіків: 17,0% проти 10,1% серед жінок.

Чоловіки переважають як серед водіїв мотоциклів (7,4% проти 1,2% серед жінок) або мопедів/скутерів (8,3% проти 4,0% серед жінок), так і серед пасажирів останніх (5,3% проти 3,3% серед жінок). Відмінностей у користуванні мотоциклом як пасажиром між чоловіками та жінками не зафіксовано.

- молодших респондентів: 28,4% серед 18-29 річних, 15,3% серед опитаних віком 30-49 років, 8,2% у групі віком 50-59 років та близько 5% серед старших за 60 років.

Найбільше користувачів мототранспорту у наймолодшій групі (18-29 років), і особливо це стосується ролі пасажирів. Водіїв найбільше у групах віком 18-29 та 40-49 років.

- жителів сіл: 20,5% проти 9,8% серед городян.

Серед жителів сіл більше водіїв мопеда/скутера та пасажирів будь-якого мототранспорту, а за часткою водіїв мотоциклів міста та села практично не відрізняються.

- людей без вищої освіти: 17,2% проти 8,5% серед тих, хто має вищу освіту.

Люди без вищої освіти більш ймовірно будуть користувачами мототранспорту, і це стосується як керування транспортним засобом, так і користування ним у ролі пасажирів, однак це може бути пов'язане з вищою часткою осіб без вищої освіти серед жителів сіл.

- працюючих: 16,3% проти 9,7% серед тих, хто не працює.

Зайняті люди користуються мототранспортом більш активно і як водії, і як пасажир, що водночас опосередковується віком.

- більш заможних: 19,9% серед опитаних з високим рівнем добробуту, 12,3% – із середнім та 11,0% – з низьким.

Серед осіб з високим рівнем добробуту найбільша частка тих, хто користується мотоциклом як пасажир, та найменша частка тих, хто не використовував мототранспорт впродовж поточного року.

Дані в розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення наведені в Таблиці 1. Дослідження не виявило виразної відмінності у користуванні мототранспортом за регіоном проживання або статусом ВПО опитаних.

Таблиця 1

Протягом 2025 року чи користувалися ви мотоциклом, мопедом або скутером як водій або пасажир?

(% серед респондентів відповідної соціально-демографічної категорії)

	Кількість	Водій мопедом	Водій мотоцикла	Пасажир мопедом	Пасажир мотоцикла	Не користувався(лася)	Користувався (лася) у будь-якій ролі
Стать							
Чоловік	913	7,4	8,3	3,6	5,3	82,6	17,0
Жінка	1102	1,2	4,0	2,9	3,3	89,4	10,1
Вік							
18-29 років	320	9,7	8,6	9,2	10,6	71,4	28,4
30-39 років	428	4,4	7,0	2,2	4,2	84,7	15,3
40-49 років	352	6,2	10,6	3,7	4,7	82,6	15,3
50-59 років	330	1,8	3,1	2,1	2,8	91,8	8,2
60-69 років	309	1,0	2,4	1,5	1,0	94,4	5,3
70+ років	276	0,1	2,9	0,6	1,3	95,2	4,8
Регіон							
Західний	576	4,5	5,1	4,5	7,6	84,9	14,3
Центральний	772	3,1	5,6	3,4	2,5	87,5	12,3
Південний	463	4,4	7,0	2,2	4,3	84,9	14,4
Східний	203	5,1	7,7	1,2	0,9	88,9	11,1
Тип населеного пункту							
Місто або смт	1366	3,5	3,5	2,6	1,8	89,9	9,8
Село	649	5,1	11,1	4,6	9,3	78,8	20,5
Освіта							
Без вищої	1092	5,7	8,5	4,8	5,1	82,7	17,2
Вища	908	2,0	3,1	1,4	3,2	91,5	8,5
Зайнятість							
Працює	1085	5,4	7,0	4,6	5,3	83,7	16,3

	<i>Кількість</i>	Водій мотоцикла	Водій мопеда або скутера	Пасажир мотоцикла	Пасажир мопеда або скутера	Не користувався(лася)	Користувався (лася) у будь-якій ролі
Не працює	915	2,5	4,9	1,6	3,0	90,1	9,7
Добробут родини							
Низький	744	3,6	6,4	2,4	3,3	88,9	11,0
Середній	834	3,4	4,9	2,3	4,2	87,7	12,3
Високий	403	6,4	7,5	7,0	6,1	80,1	19,9
Статус ВПО							
ВПО	194	0,7	3,4	5,8	4,1	86,2	13,8
Не-ВПО	1821	4,4	6,2	2,9	4,2	86,3	13,2

Дві третини опитаних користувачів повідомили, що вдягають захисний шолом завжди (53,9%) або майже завжди (11,4%), коли користуються мототранспортом. З іншого боку, 6,1% ніколи ним не користуються, а 12,6% взагалі не мають мотошолому. Решта 15,8% зізналися, що використовують мотошолом іноді або рідко (Діаграма 2).

Діаграма 2

База: респонденти, котрі користувалися мототранспортом у 2025 році (n=266). Допускається одна відповідь.

Про користування шоломом принаймні іноді частіше відповідали чоловіки та найбільш заможні користувачі порівняно з найбіднішими (Таблиця 2). Натомість ті, хто користується мототранспортом виключно як пасажир, частіше вказували, що користуються шоломом рідко або й ніколи. Зважаючи на невелику кількість користувачів мототранспорту серед опитаних, значних відмінностей у користуванні мотошоломами у розрізі соціально-демографічних категорій дослідження не виявило.

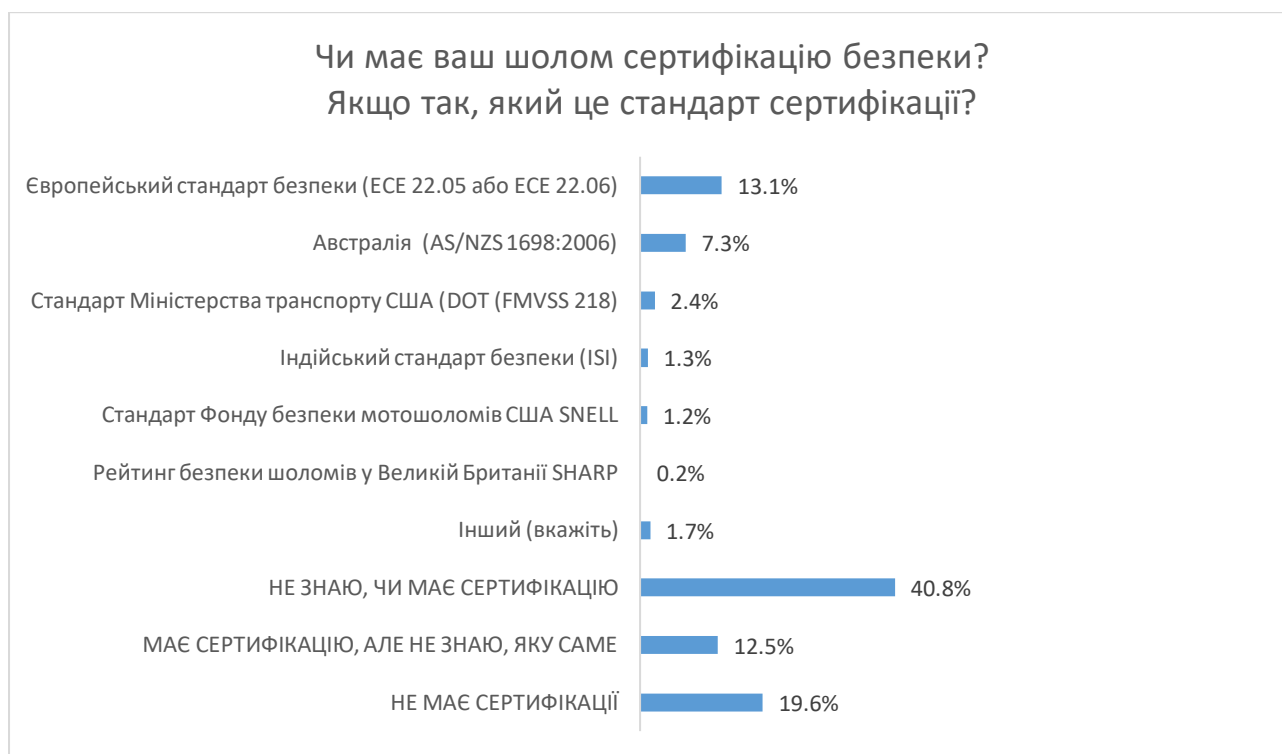
Таблиця 2

Як часто ви використовуєте захисний мотошолом під час поїздки на мототранспорті?
(% серед користувачів мототранспорту у відповідній соціально-демографічній категорії)

	Кількість	Завжди	Майже завжди	Іноді	Рідко	Ніколи	Не маю мотошолому	Принаймні іноді
Стать								
Чоловік	154	56,7	10,3	12,8	4,1	4,4	11,4	79,9
Жінка	111	50,1	13,0	5,7	8,5	8,3	14,3	68,8
Вік								
18-29 років	91	66,5	14,0	3,3	2,0	1,7	12,6	83,8
30-39 років	66	58,0	3,9	10,3	8,6	6,1	13,1	72,2
40-49 років	52	36,5	15,3	26,9	8,2	8,0	4,5	79,2
50-59 років	27	51,2	16,4	0,0	5,5	11,3	15,6	67,6
60-69 років	16	40,1	16,8	0,0	13,3	11,2	18,7	56,9

	<i>Кількість</i>	<i>Зажди</i>	<i>Майже завжди</i>	<i>Іноді</i>	<i>Рідко</i>	<i>Ніколи</i>	<i>Немаю можому</i>	<i>Принаймні іноді</i>
70+ років	13	39,2	0,0	16,6	3,6	11,3	29,2	55,8
Регіон								
Західний	82	62,1	6,3	17,1	2,1	4,1	8,4	85,4
Центральний	95	50,0	12,2	5,6	6,9	7,9	17,4	67,8
Південний	66	58,6	3,6	6,9	11,4	6,9	12,6	69,1
Східний	22	27,7	49,9	9,7	0,0	3,2	7,8	88,8
Тип населеного пункту								
Місто або смт	133	56,5	16,1	3,2	4,4	7,1	12,6	75,9
Село	132	51,3	6,7	16,4	7,6	5,0	12,6	74,7
Освіта								
Без вищої	188	49,2	14,0	11,1	4,4	4,9	16,0	74,5
Вища	78	65,4	5,2	6,6	9,7	8,8	4,4	77,2
Зайнятість								
Працює	176	56,3	11,5	8,8	6,3	5,4	11,4	76,8
Не працює	89	49,3	11,3	11,8	5,3	7,3	15,0	72,4
Добробут родини								
Низький	82	33,4	10,9	20,5	9,4	6,3	19,6	64,8
Середній	102	58,1	15,9	4,4	4,0	6,2	11,0	78,7
Високий	80	70,3	6,6	5,9	5,1	5,8	6,2	82,8
Статус ВПО								
ВПО	26	48,1	11,2	0,0	6,4	2,4	30,4	60,2
Не-ВПО	239	54,6	11,5	10,9	5,9	6,5	10,6	77,0
Користування мототранспортом								
Водій мотоцикла	81	63,9	18,7	11,3	2,6	1,2	1,8	94,0
Водій мопеда / скутера	120	35,9	13,3	21,6	4,2	4,6	20,5	70,7
Пасажир мотоцикла	65	51,4	9,2	14,2	8,3	10,0	6,4	74,8
Пасажир мопеда / скутера	85	56,6	3,9	20,7	5,5	4,3	9,0	81,2
<i>Водії</i>	176	49,7	13,9	14,8	3,6	3,7	14,0	78,6
<i>Лише пасажери</i>	90	62,2	6,6	0,0	10,5	10,7	9,9	68,8

У однієї п'ятої (19,6%) частини користувачів мототранспорту, котрі хоча б зрідка користуються шоломом, він не має жодної сертифікації безпеки. Однак найпоширеніша відповідь на запитання про наявний сертифікат безпеки шолома – «не знаю, чи має сертифікацію», її назвали 40,8% користувачів. З-поміж конкретних стандартів найчастіше згадувалися сертифікати європейського (ECE 22.05 або ECE 22.06) та австралійського (AS/NZS 1698:2006) стандартів безпеки. Ще 12,5% опитаних запевняють, що використовують сертифікований шолом, однак не змогли пригадати стандарт сертифікації. Інші стандарти згадувалися поодинокі (Діаграма 3). Загалом 27,1% користувачів шоломів змогли назвати стандарт сертифікату безпеки свого шолому.

База: користувачі мототранспорту, які користуються шоломом хоча б зрідка (n=216). Допускається одна відповідь.

Чоловіки порівняно з жінками частіше стверджували, що використовують сертифікований мотошолом, тоді як жінки частіше виявляються невідомими про наявність або відсутність сертифіката безпеки у шолома, яким користуються. Про відсутність будь-якої сертифікації частіше говорили опитані без вищої освіти та з низьким рівнем доходів (Таблиця 3).

За типом користування мототранспортом, найкраще обізнані про сертифікацію свого шолома водії мотоциклів. Окрім того, водії загалом відносно частіше відповідали, що користуються несертифікованими шоломами, а ті, хто виступає лише в ролі пасажирів, частіше стверджували, що користувалися саме сертифікованими шоломами, хоча тип сертифікації не могли назвати.

Таблиця 3

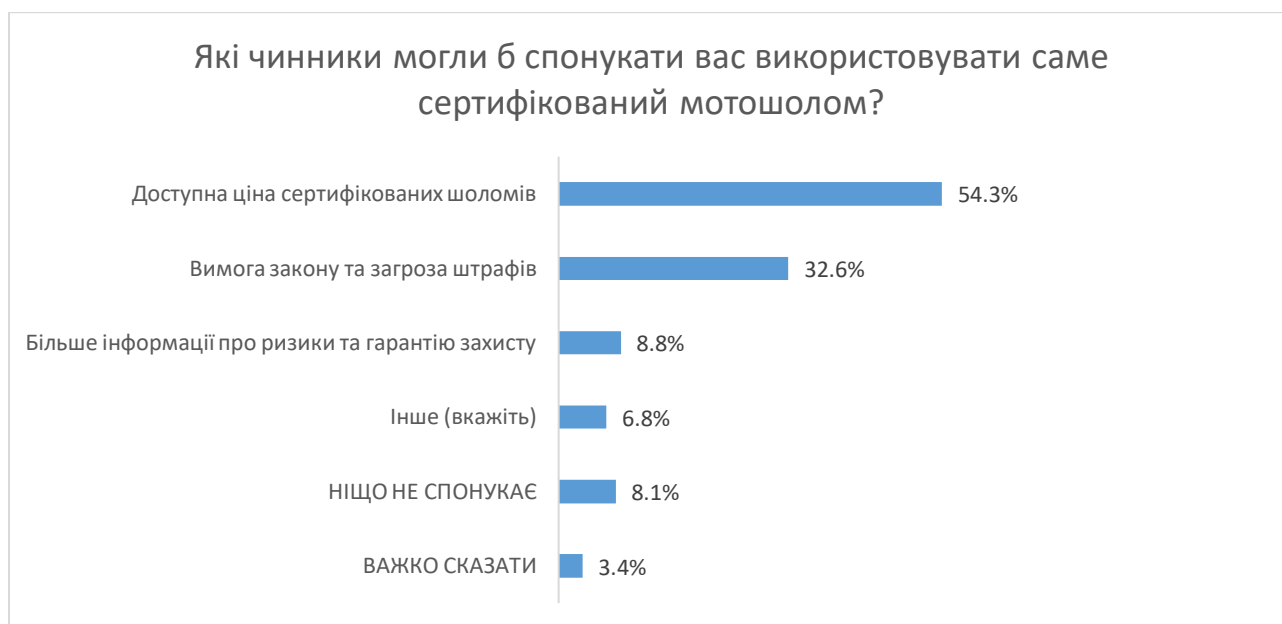
Чи має ваш шолом сертифікацію безпеки? Якщо так, який це стандарт сертифікації?

(% серед користувачів мотошоломів у відповідній соціально-демографічній категорії)

	Кількість	Має сертифікацію, і можуть її назвати	Має сертифікацію, але не знають, яку саме	Не знають, чи має сертифікацію	Не має сертифікації
Стать					
Чоловік	130	36,9	12,8	26,8	23,5
Жінка	86	12,2	12,0	62,1	13,7
Вік					
18-29 років	78	37,7	13,5	32,3	16,6
30-39 років	53	18,3	16,9	58,3	6,4
40-49 років	46	23,2	8,1	30,4	38,2
50-59 років	20	26,9	9,1	50,0	14,1

	<i>Кількість</i>	Мас сертифікацію, і можуть її назвати	Мас сертифікацію, але не знають, яку саме	Не знають, чи мас сертифікацію	Не мас сертифікації
60-69 років	12	11,2	3,6	49,0	36,1
70+ років	8	27,9	19,4	32,6	20,1
Регіон					
Західний	71	32,9	11,9	28,9	26,4
Центральний	71	28,2	9,2	44,9	17,7
Південний	54	26,2	18,2	51,0	4,6
Східний	20	5,0	10,7	41,8	42,5
Тип населеного пункту					
Місто або смт	107	32,8	13,2	37,6	16,4
Село	109	21,5	11,7	44,0	22,8
Освіта					
Без вищої	149	26,2	12,9	36,0	24,9
Вища	67	29,1	11,6	51,4	7,9
Зайнятість					
Працює	147	31,1	14,5	37,9	16,6
Не працює	69	18,5	8,2	47,1	26,2
Добробут родини					
Низький	60	12,2	6,8	48,3	32,7
Середній	85	25,6	19,1	46,5	8,8
Високий	71	41,6	9,3	27,6	21,5
Статус ВПО					
ВПО	18	51,3	17,1	25,7	5,8
Не-ВПО	198	24,9	12,0	42,2	20,9
Користування мототранспортом					
Водій мотоцикла	79	40,1	4,5	22,5	32,9
Водій мопеда / скутера	90	12,7	7,9	43,2	36,3
Пасажир мотоцикла	54	27,7	10,3	36,6	25,5
Пасажир мопеда / скутера	73	16,5	15,9	42,3	25,2
<i>Водії</i>	145	27,7	7,4	37,6	27,4
<i>Лише пасажери</i>	71	26,0	22,8	47,4	3,8

Користувачам мототранспорту, які або мають шолом без сертифікації, або ніколи шоломом не користуються, або не мають його взагалі, ставилося додаткове запитання про можливі чинники, які могли б їх спонукати користуватися саме сертифікованим шоломом. Основним таким чинником виявилася цінова доступність сертифікованих шоломів – її назвали більше половини (54,3%) опитаних. Третину (32,6%) спонукала б законодавча вимога користуватися сертифікованими шоломами та штрафні санкції за її недотримання. Не готові використовувати сертифіковані шоломи за жодних умов 8,1% респондентів (*Діаграма 4*).

База: користувачі мототранспорту, які або мають шолом без сертифікації, або ніколи шоломом не користуються, або не мають його взагалі (n=92). Респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей.

ПІДТРИМКА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ СЕРТИФІКОВАНИХ МОТОШОЛОМІВ

Абсолютна більшість (86,1%) опитаних висловилися на підтримку ідеї впровадження обов'язкового використання сертифікованих мотошоломів водіями та пасажирями мототранспорту в Україні, причому дві третини (64,8%) її цілковито підтримують. З іншого боку, 9,1% респондентів скоріше або зовсім не поділяють таку думку (Діаграма 5).

Діаграма 5

База: усі респонденти (n=2015). Допускається одна відповідь.

Відсоток прибічників ідеї обов'язкової сертифікації мотошоломів у кожній соціально-демографічній групі за статтю, віком, регіоном, типом поселення, освітою, зайнятістю чи добробутом перевищує 80% за єдиним незначним винятком – найстарші респонденти (79,6% у групі віком 70+). Загалом тенденція, пов'язана з віком, полягає в тому, що чим старші респонденти, тим частіше вони вагалися з відповіддю на це запитання (Таблиця 4). Дещо частіше проти такої ініціативи висловлювалися:

- Чоловіки: 11,1% голосів проти (7,5% серед жінок);
- Жителі сіл: 15,1% голосів проти (6,3% серед городян);
- Жителі західних областей: 13,4% голосів проти (4,6% на півдні та близько 9% на сході і у центрі);
- Громадяни без вищої освіти: 12,2% голосів проти (5,6% серед тих, хто з вищою освітою);
- Незайняті: 10,8% голосів проти (7,8% серед працюючих);
- Найзаможніші: 12,3% голосів проти (10,0% із низьким рівнем добробуту та 6,7% із середнім).

Серед теперішніх користувачів мототранспорту значущо більше противників запропонованої ініціативи (загалом 79,0% голосів за та 17,7% – проти), хоча прибічники складають не менше 60% у кожній підгрупі за статусом користування як водії або пасажирі. Підтримка серед тих користувачів, котрі використовували шолом рідко або ніколи або мають шолом без сертифікації, ще нижча: 72,6% за, 27,4% – проти.

Таблиця 4

Чи підтримуєте ви впровадження обов'язкового використання сертифікованих мотошоломів водіярами та пасажирами мототранспорту в Україні?

(% серед респондентів відповідної соціально-демографічної категорії)

	<i>Кількість</i>	Цілком підтримую	Скоріше підтримую	Скоріше не підтримую	Зовсім не підтримую	Немає відповіді
Стать						
Чоловік	913	63,9	21,1	2,9	8,2	3,9
Жінка	1102	65,5	21,6	4,4	3,1	5,4
Вік						
18-29 років	320	67,5	22,3	4,3	3,0	2,9
30-39 років	428	69,6	18,8	3,0	8,1	0,6
40-49 років	352	65,5	19,3	2,7	7,5	5,1
50-59 років	330	60,8	26,2	5,9	3,1	4,1
60-69 років	309	62,6	23,1	2,2	3,4	8,7
70+ років	276	60,5	19,1	4,8	6,4	9,3
Регіон						
Західний	576	65,3	18,8	3,9	9,5	2,4
Центральний	772	61,8	24,1	4,6	4,1	5,3
Південний	463	69,2	20,2	2,6	2,0	6,0
Східний	203	64,3	20,6	2,4	6,5	6,2
Тип населеного пункту						
Місто або смт	1366	65,8	22,8	3,0	3,3	5,2
Село	649	62,7	18,3	5,3	9,8	3,9
Освіта						
Без вищої	1092	62,7	20,5	4,4	7,9	4,5
Вища	908	67,4	22,5	3,0	2,5	4,5
Зайнятість						
Працює	1085	68,3	20,5	2,9	4,9	3,4
Не працює	915	60,8	22,3	4,8	6,0	6,1
Добробут родини						
Низький	744	60,2	22,6	4,4	5,6	7,1
Середній	834	70,7	20,3	3,7	3,1	2,3
Високий	403	63,0	21,4	2,7	9,6	3,3
Статус ВПО						
ВПО	194	68,5	20,8	2,9	3,2	4,6
Не-ВПО	1821	64,4	21,4	3,8	5,6	4,8
Користування мототранспортом						
Водій мотоцикла	81	58,2	15,1	1,8	24,9	0,0
Водій мопеда / скутера	120	50,1	24,5	1,9	16,1	7,4
Пасажир мотоцикла	65	48,7	13,2	6,3	31,9	0,0
Пасажир мопеда / скутера	85	47,9	28,8	6,4	12,9	4,0
Водії	176	53,0	23,1	2,0	16,8	5,1
Лише пасажир	90	56,7	27,8	10,3	5,1	0,0
Користувалися мототранспортом у 2025 році						
Так	266	54,3	24,7	4,8	12,9	3,4
Ні	1739	66,4	20,9	3,6	4,3	4,8
Використовували шолом рідко або ніколи або мають шолом без сертифікації						
Так	92	50,5	22,1	4,3	23,1	0,0
Ні	174	56,3	26,1	5,0	7,5	5,1

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Опитування показало, що впродовж 2025 року кожен восьмий дорослий жителів України (13,2%) використовував мотоцикл, мопед або скутер. При цьому понад половина користувачів мототранспорту (53,9%) завжди користуються захисним мотошоломом, а ще близько 11% — майже завжди. Водночас понад третина (36%) респондентів або користуються шоломом лише час від часу, або взагалі його не мають. Найнижчий рівень регулярності використання зафіксовано серед водіїв мопедів і скутерів, що може вказувати на недостатню усвідомленість ризиків у цих групах.

Дослідження підтвердило, що рівень використання шоломів тісно пов'язаний із соціально-демографічними характеристиками. Найчастіше шоломами користуються чоловіки, молоді респонденти до 40 років та особи з вищим рівнем добробуту. Серед людей із нижчими доходами та без вищої освіти показники користування шоломами істотно нижчі.

Лише приблизно чверть (27%) користувачів мототранспорту змогли назвати стандарт сертифікації свого шолома (з них половина зазначили європейські стандарти безпеки ECE 22.05 або ECE 22.06). Водночас понад 60% респондентів або не мають сертифікованих шоломів, або не знають, чи є їхній шолом сертифікованим. Це може свідчити про низький рівень поінформованості щодо важливості використання індивідуального захисту, який має стандарт безпеки.

Дослідження показало високий рівень підтримки запровадження обов'язкового використання сертифікованих шоломів водіями та пасажирями мототранспорту: переважна більшість українців (86%) підтримують таку ідею.

З огляду на вищезазначене, можна виокремити ряд **рекомендацій**:

- Забезпечити дієвий контроль і відповідальність

Потрібно посилити контроль за дотриманням чинного законодавства щодо обов'язкового використання мотошоломів усіма водіями та пасажирями мототранспорту. Особливу увагу слід приділити водіям мопедів та скутерів, серед яких рівень використання шоломів найнижчий.

- Підвищити обізнаність про ризики та стандарти безпеки

Доцільно реалізувати масштабні інформаційні кампанії, спрямовані на популяризацію постійного використання саме сертифікованих шоломів. Акцент варто зробити на їхньому значенні для зниження ризику травмування, перевагах сертифікованих моделей.

- Запровадити обов'язкові стандарти безпеки мотошоломів та забезпечити їх доступність

Необхідно офіційно запровадити стандарт безпеки для мотошоломів (зокрема, Регламент щодо безпеки мотошоломів ECE № 22) та сприяти їхній доступності.

- Систематично моніторити ситуацію

Варто регулярно проводити дослідження щодо рівня знань, ставлення та практик користувачів мототранспорту у сфері безпеки, зокрема щодо використання мотошоломів та їхньої сертифікації. Результати таких досліджень мають бути основою для розвитку державної політики й інформаційних заходів.

ДОДАТОК А. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ РЕСПОНДЕНТІВ ВИБІРКИ В ЦІЛОМУ І ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ

Таблиця А1

Соціально-демографічний профіль респондентів вибірки в цілому та користувачів мототранспорту

100% у стовпчику	Україна в цілому	Користувалися мототранспортом у 2025 році	
		Так	Ні
Кількість респондентів	2015	266	1739
Максимальна похибка	2,9	8,0	3,1
Стать			
Чоловік	45,3	58,2	43,4
Жінка	54,7	41,8	56,6
Вік			
18-29 років	15,9	34,2	13,2
30-39 років	21,4	24,7	20,8
40-49 років	17,1	19,8	16,7
50-59 років	16,5	10,2	17,4
60-69 років	15,4	6,2	16,8
70+ років	13,7	5,0	15,1
Регіон			
Західний	28,5	30,7	28,1
Центральний	38,4	35,8	38,8
Південний	23,0	25,0	22,6
Східний	10,2	8,5	10,4
Тип населеного пункту			
Місто або смт	67,9	50,2	70,6
Село	32,1	49,8	29,4
Освіта			
Без вищої	54,6	70,8	52,1
Вища	45,4	29,2	47,9
Зайнятість			
Працює	54,3	66,6	52,4
Не працює	45,7	33,4	47,6
Добробут родини			
Низький	37,5	30,8	38,5
Середній	42,1	38,8	42,6
Високий	20,4	30,4	18,8
Статус ВПО			
ВПО	9,7	10,1	9,6
Не-ВПО	90,3	89,9	90,4

Соціально-демографічний профіль респондентів за статтю та віком

100% у стовпчику	Стать		Вік					
	Чоловік	Жінка	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60-69 років	70+ років
Кількість респондентів	913	1102	320	428	352	330	309	276
Максимальна похибка	4,3	3,9	7,3	6,3	6,9	7,2	7,4	7,8
Стать								
Чоловік	---	---	51,1	51,7	47,7	45,3	41,0	30,3
Жінка	---	---	48,9	48,3	52,3	54,7	59,0	69,7
Вік								
18-29 років	18,0	14,3	---	---	---	---	---	---
30-39 років	23,7	18,3	---	---	---	---	---	---
40-49 років	18,7	16,9	---	---	---	---	---	---
50-59 років	16,5	16,5	---	---	---	---	---	---
60-69 років	14,0	16,7	---	---	---	---	---	---
70+ років	9,1	17,3	---	---	---	---	---	---
Регіон								
Західний	28,1	28,3	31,6	30,2	26,1	28,3	26,9	25,5
Центральний	37,4	38,5	39,3	36,8	39,2	37,4	37,5	38,2
Південний	23,5	23,9	20,8	23,7	24,1	24,1	25,1	24,6
Східний	11,0	9,2	8,3	9,3	10,6	10,3	10,4	11,7
Тип населеного пункту								
Місто або смт	66,7	68,3	70,7	69,0	70,4	66,5	64,2	63,1
Село	33,3	31,7	29,3	31,0	29,6	33,5	35,8	36,9
Освіта								
Без вищої	55,5	48,5	51,5	40,3	49,1	60,7	54,1	59,1
Вища	44,5	51,5	48,5	59,7	50,9	39,3	45,9	40,9
Зайнятість								
Працює	64,3	48,0	65,0	78,5	78,8	61,8	24,1	7,6
Не працює	35,7	52,0	35,0	21,5	21,2	38,2	75,9	92,4
Добробут родини								
Низький	29,6	43,3	15,7	24,3	34,9	40,9	50,7	65,4
Середній	40,4	39,2	48,9	42,5	40,3	41,9	34,6	27,2
Високий	30,0	17,5	35,5	33,2	24,8	17,2	14,7	7,3
Статус ВПО								
ВПО	9,0	10,2	13,5	8,8	12,2	5,6	9,4	8,2
Не-ВПО	91,0	89,8	86,5	91,2	87,8	94,4	90,6	91,8

Соціально-демографічний профіль респондентів за регіоном та типом населеного пункту

100% у стовпчику	Регіон				Тип населеного пункту	
	Західний	Центральний	Південний	Східний	Місто або смт	Село
Кількість респондентів	576	772	463	203	1366	649
Максимальна похибка	5,4	4,7	6,0	9,1	3,5	5,1
Стать						
Чоловік	45,1	44,6	44,8	49,8	44,7	46,5
Жінка	54,9	55,4	55,2	50,2	55,3	53,5
Вік						
18-29 років	17,9	16,5	14,1	13,3	16,7	14,5
30-39 років	22,2	20,1	20,7	19,3	21,2	19,9
40-49 років	16,4	18,3	18,0	18,7	18,5	16,2
50-59 років	16,5	16,2	16,8	16,9	16,2	17,0
60-69 років	14,8	15,3	16,4	16,1	14,7	17,1
70+ років	12,2	13,6	14,1	15,8	12,7	15,4
Регіон						
Західний	---	---	---	---	22,2	40,8
Центральний	---	---	---	---	39,5	34,9
Південний	---	---	---	---	26,8	17,3
Східний	---	---	---	---	11,5	7,0
Тип населеного пункту						
Місто або смт	53,1	70,2	76,4	77,4	---	---
Село	46,9	29,8	23,6	22,6	---	---
Освіта						
Без вищої	51,2	48,8	55,7	54,8	45,1	65,6
Вища	48,8	51,2	44,3	45,2	54,9	34,4
Зайнятість						
Працює	54,7	56,0	56,2	52,5	59,6	46,3
Не працює	45,3	44,0	43,8	47,5	40,4	53,7
Добробут родини						
Низький	32,6	37,2	40,0	43,0	35,0	41,6
Середній	39,5	39,8	40,2	38,9	41,6	35,9
Високий	27,9	23,0	19,8	18,1	23,4	22,5
Статус ВПО						
ВПО	7,9	10,4	11,1	8,4	12,3	4,1
Не-ВПО	92,1	89,6	88,9	91,6	87,7	95,9

Соціально-демографічний профіль респондентів за освітою та зайнятістю

100% у стовпчику	Освіта		Зайнятість	
	Без вищої	Вища	Працює	Не працює
Кількість респондентів	1092	908	1085	915
Максимальна похибка	3,9	4,3	3,9	4,3
Стать				
Чоловік	48,6	41,7	52,4	36,0
Жінка	51,4	58,3	47,6	64,0
Вік				
18-29 років	16,0	16,1	18,9	12,6
30-39 років	16,2	25,8	29,3	9,9
40-49 років	16,7	18,5	24,5	8,2
50-59 років	19,4	13,4	18,6	14,2
60-69 років	16,2	14,7	6,8	26,6
70+ років	15,5	11,5	1,9	28,4
Регіон				
Західний	27,9	28,4	27,6	28,3
Центральний	35,9	40,4	38,6	37,6
Південний	25,6	21,8	24,2	23,4
Східний	10,6	9,4	9,5	10,7
Тип населеного пункту				
Місто або смт	59,0	76,9	73,2	61,5
Село	41,0	23,1	26,8	38,5
Освіта				
Без вищої	---	---	42,7	62,2
Вища	---	---	57,3	37,8
Зайнятість				
Працює	46,0	65,4	---	---
Не працює	54,0	34,6	---	---
Добробут родини				
Низький	46,8	27,1	25,4	52,1
Середній	36,9	42,5	45,1	32,6
Високий	16,3	30,3	29,5	15,3
Статус ВПО				
ВПО	8,4	11,0	8,9	10,6
Не-ВПО	91,6	89,0	91,1	89,4

Соціально-демографічний профіль респондентів за добробутом родини та статусом ВПО

100% у стовпчику	Добробут			Статус ВПО	
	Низький	Середній	Високий	ВПО	Не-ВПО
Кількість респондентів	744	834	403	194	1821
Максимальна похибка	4,8	4,5	6,5	9,3	3,0
Стать					
Чоловік	36,0	45,8	58,4	42,5	45,6
Жінка	64,0	54,2	41,6	57,5	54,4
Вік					
18-29 років	6,8	19,7	24,6	22,3	15,2
30-39 років	13,8	22,6	30,3	19,4	21,4
40-49 років	16,4	17,7	18,8	22,1	16,9
50-59 років	18,1	17,3	12,2	9,6	17,1
60-69 років	20,9	13,3	9,7	15,0	15,4
70+ років	23,9	9,3	4,3	11,6	13,9
Регіон					
Західний	24,7	27,9	33,9	23,4	29,2
Центральний	38,2	38,2	37,9	41,3	38,0
Південний	25,6	24,0	20,3	26,6	22,6
Східний	11,6	9,8	7,9	8,8	10,2
Тип населеного пункту					
Місто або смт	63,8	70,7	68,5	86,2	65,8
Село	36,2	29,3	31,5	13,8	34,2
Освіта					
Без вищої	64,4	47,7	36,1	47,8	55,4
Вища	35,6	52,3	63,9	52,2	44,6
Зайнятість					
Працює	37,9	63,4	70,7	49,8	54,7
Не працює	62,1	36,6	29,3	50,2	45,3
Добробут родини					
Низький	---	---	---	47,4	36,5
Середній	---	---	---	36,6	42,7
Високий	---	---	---	15,9	20,8
Статус ВПО					
ВПО	12,2	8,4	7,6	---	---
Не-ВПО	87,8	91,6	92,4	---	---